

Anexa nr. la ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr.
MINISTERUL EDUCAȚIEI, CERCETĂRII, TINERETULUI ȘI SPORTULUI

CLASA I

**Programa școlară
pentru
MUZICĂ ȘI MIȘCARE**

*Aprobată prin ordin al ministrului
Nr. / 2012*

București, 2012

Notă de prezentare

Programa școlară pentru disciplina *Muzică și mișcare* reprezintă o ofertă curriculară pentru clasa I din învățământul primar. Disciplina este prevăzută în planul-cadru de învățământ în aria curriculară Arte și tehnologii, având un buget de timp de 1-2 ore/săptămână, pe durata unui an școlar.

Prezenta programă școlară a fost elaborată potrivit dezideratelor profilului de formare al copilului, profil care este determinat de domeniile de competențe-cheie. În elaborarea prezentei oferte curriculare a fost valorificată și Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC).

În raport cu disciplinele studiate în prezent în clasa I din învățământul primar, disciplina *Muzică și mișcare* constituie o noutate. În planul dezvoltării curriculare, programa disciplinei *Muzică și mișcare* este elaborată potrivit unor noi repere față de cele care structurează curriculumul școlar aplicat în prezent în învățământul primar. În acest sens, menționăm aplicarea unui nou model de proiectare curriculară centrat pe competențe care înlocuiește modelul de proiectare bazat pe obiective. Proiectarea curriculară centrată pe competențe răspunde cercetărilor din psihologia cognitivă, conform cărora prin competență se realizează transferul și mobilizarea cunoștințelor și a deprinderilor în situații noi. Fiind ansambluri structurate de cunoștințe, deprinderi și atitudini dezvoltate prin învățare, competențele permit identificarea și rezolvarea unor probleme specifice unui domeniu sau a unor probleme generale, în contexte particulare diverse. Din perspectiva disciplinei de studiu, orientarea demersului didactic pornind de la competențe, permite:

- regândirea demersului didactic din perspectiva profilului de formare al elevului care finalizează clasa a II-a;
- orientarea către latura pragmatică a aplicării programei școlare prin accentuarea scopului pentru care se învață, precum și prin accentuarea dimensiunii acționale în formarea personalității elevului.

În clasa I, potrivit prezentei programe școlare, elevii continuă studiul *Muzică și mișcare*, început în clasa pregătitoare. Comparativ cu clasa pregătitoare, studiul disciplinei în clasa I asigură o dezvoltare progresivă a competențelor, precum și a celorlalte achiziții dobândite de elevi. Valorifică, de asemenea, experiența specifică vârstei elevilor, prin accentuarea dimensiunilor afectiv-atiitudinale și acționale ale formării personalității elevilor. Prezentată sintetic, valoarea adăugată adusă de studiul disciplinei *Muzică și mișcare* în clasa I, comparativ cu clasa pregătitoare, constă în următoarele aspecte:

- trecerea, în formarea competențelor specifice, de la contexte familiare copiilor și de la grupurile de apartenență, în clasa pregătitoare, la contexte reprezentate de clasa de elevi/ de grupurile mici, în clasa I;
- dezvoltarea unor elemente relevante pentru identitatea copilului prin raportarea, în clasa pregătitoare, la comunitatea locală, iar în clasa I, la comunitatea națională;
- creșterea complexității activităților de învățare, integrate strategiilor didactice, în care se formează competențele specifice în clasa I, în raport cu clasa pregătitoare.

Structura programei școlare include următoarele elemente:

- Notă de prezentare
- Competențe generale
- Competențe specifice și exemple de activități de învățare
- Recomandări privind conținuturile și sugestii metodologice

Competențele generale sunt competențele disciplinei Educație pentru societate, dezvoltate pentru ciclul achizițiilor fundamentale.

Competențele specifice se formează pe parcursul unui an școlar, sunt derivate din competențele generale și reprezintă etape în dobândirea acestora. Competențele specifice sunt corelate cu exemple de activități de învățare. Exemplele de activități de învățare constituie modalități de organizare a activității didactice în scopul realizării competențelor.

Sugestiile metodologice includ: conținuturi ale învățării, strategii didactice, proiectarea activității didactice, precum și elemente de evaluare continuă. Pornind de la competențele generale, sunt analizate strategiile de formare care contribuie predominant la realizarea acestora.

Elementele marcate prin asterisc (*) și corp de literă italic se adresează claselor ai căror elevi studiază disciplina *Muzică și mișcare* într-un buget de timp de 2 ore/săptămână.

Competențe generale

- 1. Receptarea repertoriului de cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical**
- 2. Redarea repertoriului de cântece pentru copii cu mijloace interpretative specifice vârstei**
- 3. Raportarea spontană la muzică prin intermediul propriilor abilități creative**

Competențe specifice și exemple de activități de învățare

1. Receptarea repertoriului de cântece pentru copii și a unor elemente simple de limbaj muzical

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei I vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
1.1. Receptarea cântecelor cu un ambitus cuprins între Do1-Do2, alcătuite din formule ritmico-melodice simple și repetate	<ul style="list-style-type: none"> - însușirea după auz a cântecelor, prin demonstrarea lor de către propunător (sau cu ajutorul mijloacelor tehnice), urmată de preluarea intuitivă (receptarea) lor de către copii - crearea unei atmosfere propice însușirii cântecului, prin prezentarea unor materiale muzicale sau ilustrative potrivite - desfășurarea însușirii cântecelor pe traseul: colectiv - grupuri mici - colectiv
1.2. Receptarea unor sunete din mediul înconjurător și din natură, cu durate, intensități și viteză de succesiune contrastante	<ul style="list-style-type: none"> - joc de recunoaștere <ul style="list-style-type: none"> - a sunetelor străzii și ale clasei - a sunetelor din natură (ciripitul păsărelelor, lătratul câinelui etc.)
1.3. Receptarea sunetelor cântate vocal sau instrumental	<ul style="list-style-type: none"> - jocul <i>Recunoaște interpretul</i> (bărbat, femeie, copil, sau un instrument)
1.4. Recunoașterea sunetelor emise de jucăriile muzicale și percuția corporală, în contextul practicii muzicale a copiilor	<ul style="list-style-type: none"> - jocul: <i>Perechile jucăriilor</i> - recunoașterea auditivă a jucăriilor muzicale și asocierea lor în perechi - jocul <i>Ploaia și vântul</i>: alegerea și mânuirea jucăriilor potrivite (sau a percuției corporale) pentru imitarea diferitelor sonorități din natură

2. Redarea repertoriului de cântece pentru copii cu mijloace interpretative specifice vârstei

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei I vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
2.1. Cântarea în colectiv și în grupuri mici a cântecelor, asociind mișcarea sugerată de text și de ritm	<ul style="list-style-type: none"> - reproducerea în colectiv și în grupuri mici a cântecelor însușite intuitiv, respectând *<i>sincronizarea</i> - dialog între grupe, sugerat de textul cântecului Executarea unor mișcări sugerate de text. - <i>exemplu</i>: deplasarea pe cântecele <i>Codobelcul</i> de L.Comes, <i>Voiniceii</i> de A. Ivășcanu
2.2. Cântarea în colectiv, asociind acompaniamentul sugerat de ritm	<ul style="list-style-type: none"> - marcarea structurii ritmice a cântecului, prin acompaniamentul cu jucăriile muzicale (tobițe, triunghiu, maracas, clopoțel, tamburină, lemne) sau a percuției corporale (bătăi ale degetului în bancă, cu bătăi pe genunchi) - <i>exemplu</i>: „Ciocănele, ciocănele” de L. Comes - alegerea instrumentului potrivit (a percuției corporale) pentru fiecare cântec
*2.3. Emiterea unor onomatopee asemănătoare cu sunetele din mediul înconjurător și din natură, cu durate, intensități și viteză de succesiune diferite	<ul style="list-style-type: none"> - imitarea unor animale sau a unor fenomene ale naturii cu onomatopee lungi-scurte, cântate tare-încet, repede-lent. - <i>exemplu</i>: <ul style="list-style-type: none"> - „Jocul animalelor”: imitarea unor animale; sonorități și acțiuni specifice - jocul „Ploaia și vântul” - emiterea unor onomatopee cu rol de exerciții de dicție și de sincronizare; numărători - „Mergi cum îți spun” - joc de mișcare cu deplasare: tare-încet, repede-lent

3. Raportarea spontană la muzică prin intermediul propriilor abilități creative

Competențe specifice	Exemple de activități de învățare
<i>Până la finalul clasei I vor fi formate următoarele competențe:</i>	<i>Pe parcursul clasei pregătitoare se recomandă derularea următoarelor activități:</i>
3.1. Manifestarea liberă, adecvată pe muzică, apelând la diverse forme de exprimare, funcție de conținutul și caracterul muzicii	<ul style="list-style-type: none"> - jocuri inspirate de cântece: <ul style="list-style-type: none"> - joc liber <i>Barza și broaștele</i>, inspirat de personajele cântecului <i>Brotăceii și broscoiul</i> de L.Comes - joc inspirat de scenariul acțiunii desprinse din cântecele <i>Voiniceii</i> de A.Ivășcanu, - desenarea unor imagini sugerate de textul diferitelor strofe ale cântecului - <i>exemplu:</i> Cântecul <i>Iepurașul Țup</i> de Gh. Ciorănescu - exersarea comportamentului diferit, potrivit muzicii variate, audiate; încurajarea spontaneității - <i>jocul perechilor</i> – joc cu personaje care se mișcă în perechi pe muzica audiată (exemplu: J.Strauss – <i>Marșul persan</i>) - mișcare liberă pe muzică de facturi diferite - <i>exemplu:</i> W.A.Mozart – <i>Flautul fermecat</i> (uvertura); <i>Rondo à la Turc</i>
3.2. . Executarea unui dans cu mișcare repetată, pe un cântec simplu, sau pe audiție	<ul style="list-style-type: none"> - dans cu pași egali pe cântec - <i>exemplu:</i> <i>Împreună să jucăm d.f.c.</i> - dans liber pe muzică populară din zonă
3.3. Confecționarea de jucării muzicale din materiale și obiecte refolosibile	<ul style="list-style-type: none"> - decorarea lingurilor de lemn, imaginând figuri umane sau de animale; utilizarea lor în acompanierea cântecelor
3.4. Participarea la serbări și * <i>la proiecte integrate</i> propuse de copii	<ul style="list-style-type: none"> - serbare cu tema dată și cu jocuri și cântece propuse de copii - asocierea cu alte activități artistice (expoziție, dramatizări)

Conținuturi¹ utilizate pentru dezvoltarea competențelor specifice:

1. Cântarea vocală:
 - în colectiv
 - în grupuri
 - dicția
 - sincronizarea*
2. Mișcarea pe muzică:
 - sugerată de text
 - sugerată de ritm
 - dansul
 - percuția corporală (bătaia cu degetul în bancă, bătaia pe genunchi)
3. Cântarea instrumentală
 - acompanierea cântecelor cu jucării muzicale (trianglu, maracas, clopoțel, tamburină)
 - **cântarea cu acompaniamentul instrumentului muzical mânăit de propunător*
 - jucăriile muzicale din materiale și obiecte refolosibile
4. Elemente de limbaj muzical
 - sunetul muzical vocal sau instrumental
 - durata, intensitatea, **înălțimea* - calități relative
 - tempo-ul în audiții
 - timbrul sunetelor din mediul înconjurător și din natură
5. Creația muzicală accesibilă

¹ Conținuturile marcate cu asterisc sunt utile pentru dezvoltarea competențelor propuse la extindere.

Repertoriul de cântece (sugestii)

1. Numărători din folclorul copiilor
2. Împreună să jucăm - *d.f.c.*
3. Coroana – *Gr.Teodosiu*
4. Codobelcul – *L.Comes*
5. Ciocănele, ciocănele – *L.Comes*
6. Voiniceii – *A.Ivășcanu*
7. Brotăceii și broscoiul - *L.Comes*
8. Iepurașul Țup – *Gh.Ciorănescu*
9. Toba***
10. Cinci voinici – *L.Comes*
11. Pîțicii și ariciul – *G.Cucu*
12. Martie, mărtișor – *d.f.c*
13. Noi acum suntem școlari – *A.Ivășcanu*
14. Furnicile – *d.f.c.*
15. Rățoiul – *D.D.Stancu*
16. Cântec de primăvară – *L.Comes*
17. Toamna – *N.Buicliu*
18. Joc – *popular*
19. Trenul - *C.Mereș*
20. Fluturaș – *C.Romașcanu*
21. Săniuța – *L.Comes*

Recomandări privind audițiile

Audiții (Sugestii)

- Cântece și jocuri populare din zonă
- Cântece pentru copii
- George Enescu: *Rapsodia I*
- W.A.Mozart: *Mica serenadă* – Allegro
Flautul fermecat – Uvertura
Rondo à la Turc
- P.I.Ceaikovski: *Lacul lebedelor* – Vals, Scenă
- R.Korsakov: *Zborul cărăbușului*
- J.Strauss: *Marșul persan*